

ומדויק צוה, דגמ' אי' סד"א הואיל וגמר קיחה קיחה משדה עפרון, מה שדה מקניא בחליפין, אף אשה נמי מקניא בחליפין, ולא איירי במעשה קנין גופיה, אלא בחלות הקנין, דמקניא בחליפין, דמהני להחיל קידושין אחר דקרוי נמי קידושין וזה לרש"י שפיר יליף מקיחה קיחה, אחר דאח עמס המעשה ידעינן מהא דחליפין קונין כל דבר.

(ואפשר להוסיף צביאור הדברים, הא דצעינן למילף על המעשה צפנ"ע, מלכד על חלות המקניא, והיא ממה שנתצאר לעיל צסי' צ' דכסף דקידושין לא הוי כסף גרידא דכה"ת דמהני נמי צקידושין, אלא הויא דין מיוחד דכסף קידושין, וצפרט להמצואר צרש"י ד. דכסף קידושין הויא דין דכסף עציד אישות, וכמו דהו"א דכסף עציד גירושין, ואינו שייך כלל לכסף קנין, והוה ככל קניני הקידושין, דהווי דין מעשה קידושין, ומלכד דילפינן לעמס מה דמתקדשת צוה, לריך למילף דהמעשה עצמו הוי מעשה קידושין).

אבל תוס' דהקשו מחזקה ושטר, משום דצברי לרש"י דיליף מקיחה קיחה, גם למעשה וגם לחלות, והקשו דא"כ נילף נמי חזקה ושטר, ומדויק צוה דכתבו, וז"ל, ועוד קשה כיון דס"ד השתא, למגמר קניני אשה מקניני שדה, א"כ אשה נמי תקני בחזקה כמו שדה כו', והיינו דתוס' למדו צדעת רש"י דיליף קניני אשה, דהיינו דיליף נמי לעיקר המעשה קנין, וא"כ נילף נמי חזקה ושטר, אצל גירסת הגמ' לרש"י הוה, מה שדה מקניא כו', וכמוש"נ דהמעשה עצמו לא ילפינן מקיחה קיחה, ולא ילפינן אלא דהמעשה מהני דמקניא ציה (כח).

והנה צעיקר דצרי רש"י ג: הקשינו לעיל, דהא מה דאין מתקדשת צכלי שאין צו שו"פ, הוה משום דגנאי הוה לה, וא"כ מה דכתב רש"י הלכך צטיל לה לתורת חליפין צקידושין, לא קאי אפחות משו"פ דהוה משום דגנאי הוה לה, אלא קאי אכלי שיש צו שו"פ, דאע"ג דאינו גנאי לה, אינה מתקדשת צו משום דצטיל לה תורת חליפין דקידושין, וא"ה צ"צ מהו

(כח) ודומה לזה כתב אאמו"ר הגאון צצוק"ל בסי' ח' סוף או' ד' גבי קנין עבד כנעני, דלא סגי בע"כ למילף חליפין מהיקשא דאהוזה שיועיל לקנות בע"כ כקרקע הנקנית בחליפין, דכיון דמה דמהני בקרקע הוה מלקיים כל דבר, לא מהני אלא בדין מקח וממכר, אבל גבי ע"כ בעינן למילף דמהני בדין קנין עבדות, וע"ז הוצרכו התוס' בגיטין לט: להוסיף דכל היכא דכסף קני חליפין נמי קני ומשום דדמוי לכסף, ואפשר דהוה נמי כוונת אאמו"ר הגאון צצוק"ל, הכא בשו"ר רש"י גבי חליפין, סי' ח' סוף או' ג', דחזקה ושטר, דבעינן למילף הקנין גופיה מקניני שדה, זה לא ילפינן, דלא יליף אלא כסף, אבל קנין חליפין, דעיקר הקנין כבר ידעינן מלקיים כל דבר, וכמוש"נ, ואין הילפותא מקיחה קיחה, אלא לענין דמהני לקידושין, זה שפיר יליף, והוה כמוש"נ בס"ד.